TIL:

- ***Regjeringen v/ Statsministerens kontor***
- ***Stortinget v/ presidentskapet og kontroll- og konstitusjonskomiteen og partigruppene***
- ***Som høringsuttalelse til lovforslaget for Stortingets Epstein-kommisjon***

Asker, 8. april 2026

KONGEHUSETS RAMMEBETINGELSER I NORSK OFFENTLIGHET OG KONSTITUSJON MED BAKGRUNN I EPSTEIN-SAKEN (IT AIN'T NECESSARILY SO)

Denne henvendelsen er utløst av den offentlige oppmerksomheten om Kongehuset og H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit i etterkant av offentlighetens innsyn i Epstein-dokumentene.

Den offentlige fremstillingen av denne saken, viser at Kongehusets rammebetingelser som statsmakt og samlende institusjon, og samfunnets forventninger, bør tydeliggjøres og dokumenteres bedre.

Temaet ligger innenfor vårt formål, som er å «*fremme og forsvare kristne verdier i samfunnet, og dessuten fremme og forsvare kristen tro, identitet og verdigrunnlag som legitimt og beskyttet av menneskerettighetenes diskrimineringsvern*». Ifølge våre vedtekter fremmes formålet bl.a. ved å «*fremme og forsvare §2 i Grunnloven av 2012, som har slik ordlyd: Verdigrunnlaget forblir vår kristne og humanistiske arv. Denne Grunnlov skal sikre demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene*».

Det følger ikke av dette noen påstand om at monarki som allment og universelt prinsipp er en foretrukket og spesifikk kristen verdi, men i Norge, med vår historie og konstitusjon, bygger *demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene* på at Norge er et selvstendig og fritt kongerike.

Vi forsvarer dette, også som et bidrag til å forsvare Kongehusets legitimitet som statsmakt.

BAKGRUNN

Med bakgrunn i politiske forhold i USA, besluttet det amerikanske justisdepartementet å gjøre offentlig tilgjengelig flere millioner dokumenter knyttet til avdøde og straffedømte Jeffrey Epstein.

Dokumentene viser at Kronprinsessen har hatt mer omfattende kontakt med Epstein enn det som tidligere har vært kjent, med personlige møter og kontakt pr. sms og epost.

Medias vinklinger om dette har i hovedsak vært svært kritiske, og har bidratt til en offentlig fortelling som er belastende for Kronprinsessen og Kongehuset. Kritikken gjelder følgende forhold:

- Kronprinsessens har hatt relasjon til en person som er straffedømt for seksuelle overgrep
- Kronprinsessens upassende tone, karakter og personlige utleveringer i kontakten med Epstein
- Kronprinsessen har ikke tidligere vært åpen om omfanget av kontakten med Epstein

Vi ønsker å korrigere den offentlige samtalen om dette ved å påpeke: • At Kongen og Kongehuset inngår blant våre statsmakter • Fraværet av å vise til dokumentert regelverk som skal være brutt • At samtalen kan bidra til å svekke vårt demokrati og politiske system, slik NSM, forsvarets etterretning og PST uttrykker risiko for • Betydningen av at redaktørstyrte medier følger sitt eget etiske regelverk, og • At grunnleggende prinsipper for rettssikkerhet synes å være ivaretatt for H.K.H. Kronprinsessen.

STATSMAKTENE OG DERES DOKUMENTASJON

Kongehuset tilhører de norske statsmaktene. Ifølge Grunnloven ligger den utøvende makten i Norge hos kongen, eller evt. dronningen, selv om det er den politisk valgte regjeringen som reelt utøver makt. I og med parlamentarismen, opererer heller ikke regjeringen i noe uavhengig rom, men har sin myndighet i form av tillit fra Stortingets flertall. Dersom Stortinget etter valg, eller ved politisk situasjon, ikke har tillit til regjeringen, må denne tre til side for en ny regjering med støtte fra Stortingets flertall. Når slike situasjoner inntreffer, opprettholder likevel Kongen sin funksjon som symbol for den utøvende makt, selv om Kongens reelle funksjon ikke innebærer politisk makt.

De øvrige statsmaktene har tydeligere dokumentasjon av hvilke rammer, reguleringer, forventninger og retningslinjer som gjelder for deres virksomhet, enn det vi har funnet for Kongehuset:

- **DOMSTOLENE:** I sidegjøremålsregisteret skal dommere registrere medlemskap, verv og andre engasjementer i foretak, organisasjoner, foreninger, eller organ for stat, fylkeskommune eller kommune. Domstolloven gir regler om Norges domstoler, om domstoladministrasjonen, om dommere og de kravene som stilles til disse, om meddommere og om inhabilitet.

- **STORTINGET:** På Stortingets nettsider gis det oversikt over lover og instrukser for Stortingets virksomhet. I denne oversikten inngår en etisk veileder for stortingsrepresentantene, som Stortingets presidentskap har utarbeidet og vedtatt, og Stortingets forretningsorden.

- **REGJERINGEN:** For politisk ledelse i departementene, dvs. statsminister, statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere, er det utarbeidet et reglement om arbeidsvilkår og retningslinjer i «Håndbok for politisk ledelse». Regjeringsmedlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere, må registrere verv og økonomiske interesser.

  Nevnte statsmakter har også sektorovergripende og sektorspesifikk lovgivning og regulering. Samlet gir dette retningslinjer og regulering for statsmaktene og personer med sitt virke der, som ivaretar forutsigbarhet og objektive rammer for oppdrag og samfunnets forventninger.

- **KONGEN:** Vi finner ikke tilsvarende dokumentasjon med veiledning og retningslinjer for Kongehuset og dets medlemmer, og heller ingen dokumentasjon av hvilke forventninger offentligheten og de øvrige statsmaktene har til Kongehuset og dets medlemmer.

  Grunnloven fastsetter i § 4 at «*Kongen skal alltid vedkjenne seg den evangelisk-lutherske religionen*», men opplyser ikke hvilke normer, rutiner og konkrete forventninger som utledes av dette. Kongehusets nettsider opplyser at Hans Majestet Kongens plikter i hovedsak er representative og seremonielle, som åpningen av Stortinget, rutiner ved regjeringsskifte, audiens for nye ambassadører, møter i statsråd og forsvarets øverste befalingsmann. Heller ikke disse oppgavene er funnet presisert i form av etiske retningslinjer og praktiske rutiner.

KOMMENTAR

Som del av Norges statsmakter, bør Kongehuset og dets medlemmer gis mulighet til å utøve sin gjerning med tydelige retningslinjer, veiledninger og normer, også som omforent dokumentasjon av hvilke forventninger som gjelder mellom Kongehuset, samfunnet og de øvrige statsmaktene.

Det er urimelig overfor Kongehuset og dets medlemmer, dersom ivaretagelse av deres gjerning overlates til individualisert og privatisert media-, PR- og kommunikasjonsfaglig kompetanse, tolkning og udokumenterte forventninger. Kongehuset synes i dag å være overlatt til seg selv når de skal imøtekomme, tolke, forstå og innrette seg etter samfunnets forventninger.

DEMOKRATI • RETTSSTAT • MENNESKERETTIGHETER

Grunnloven fastsetter at Kongeriket Norges verdigrunnlag fremdeles skal være den kristne og humanistiske arven. Grunnloven skal sikre demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene.

- **DEMOKRATI:** Demokratiet i Norge er ivaretatt ved konstitusjonell maktfordeling og borgernes innflytelse på landets styre og stell, sikret ved frie valg, ytringsfrihet og organisasjonsfrihet.

- **RETTSSTAT:** Norge er en rettsstat. Motsetningen til å være en rettsstat er vilkårlig og tilfeldig maktmisbruk uten hjemmel i anerkjente lover. En rettsstat ivaretar rettssikkerhetsprinsipper, som: • vedtak og dom skal ha hjemmel i lov • uavhengige domstoler • rettferdig rettergang • uskyld inntil det motsatte er bevist • likhet for loven • rett til kontradiksjon • regler om foreldelse bør også kunne inkluderes som rettssikkerhetsprinsipp.

- **MENNESKERETTIGHETER**: Grunnloven refererer gjennomgående til menneskerettighetene. I menneskerettsloven er flere FN- og europarådskonvensjoner gjort gjeldende som norsk lov.

KOMMENTAR

Etter vår vurdering er H.K.H Kronprinsessen behandlet uten grunnleggende rettssikkerhet:

- **KONTRADIKSJON:** Kronprinsessen er fratatt muligheten til å levere inngående og relevant kontradiksjon til fortellingen som belaster hennes omdømme, fordi slik kontradiksjon krever løpende deltagelse i offentlig debatt som er i konflikt med hennes kongelighet. Erkjennelse av at Kronprinsessen har slike begrensninger, pålegger offentligheten et ansvar for å reflektere nyansert over hvordan hennes tidligere relasjon til Epstein kan forstås og fremstilles.

- **IT AIN'T NECESSARILY SO:** Kronprinsessens kontakter pr. sms og epost fremstilles som faktum for Kronprinsessens indre liv og følelser. Dette var kommunikasjon som ble antatt å finne sted i et lukket og privat rom. Kanskje er formuleringene preget av det? Kanskje uttrykte Kronprinsessen seg på en måte hun egentlig ikke sto inne for? Kanskje hygget hun seg både ved bryllupet i Luxembourg og besøket ved Sjømannskirken i New York? Er det rimelig å kreve konsistent og rasjonell begrunnelse for enhver ytring, uavhengig av hvilke sammenhenger de er fremmet i? «*Høflighetsfraser*» er definert som «*frase som følger forventede normer for høflighet*». Kanskje privat kommunikasjon, som ingen har innsyn i, også kan inneholde andre typer fraser, preget av den aktuelle relasjonens kultur og tone? Kan vi gi Kronprinsessen anledning til den lærdommen at hun, i mindre grad enn oss andre, har slike private rom?

- **FRAVÆR AV LOV OG HJEMMEL:** Vi etterlyser hvilke regler, retningslinjer, regler, veiledninger, protokoller eller normer som gjelder for Kronprinsessens funksjoner og opptreden. Dermed er det uklart hvilke av disse hun har brutt, bortsett fra noen udefinerte og fordomsbaserte forventninger. Uten slike referanser blir fordømmelsen instinktiv, og læringen blir krevende.

  Hva angår kontakt med «*den straffedømte seksualforbryteren Jeffrey Epstein*», bør det avklares det er en generell holdning i norsk offentlighet å avvise sosial omgang med tidligere straffedømte som har sonet dom? Eventuelt om en slik regel skal gjelde særlig for kongelige?

  Kriminalomsorgen opplyser at: «*Det norske straffegjennomføringssystemet er basert på humanistiske prinsipp og på individuell tilrettelegging for dei domfelte og innsette. Omsynet til kravet frå samfunnet om vern mot kriminelle handlingar skal balanserast med omsynet til utsiktene den einskilde domfelte og innsette har for å vende tilbake til samfunnet som framtidig lovlydige borgarar*.»

- **FORELDELSE:** Kronprinsessen belastes for forhold som ligger mellom 10 – 15 år tilbake i tid, og som hun selv tok initiativ til å avslutte. Det tilsier at vi som samfunn bør legge til grunn foreldelse som rettssikkerhetsverdi i den offentlige samtalen om det som har fremkommet.

- **OFFER ELLER MEDVIRKER?** Hvilke kriterier avgjør om en person skal fremstilles som offer og fornærmet i en relasjon, eller om personen bør vurderes som en medvirker?

  Ingen hevder at Kronprinsessen har hatt kunnskap om, har dekket over eller har medvirket til overgrep. Vi ser likevel en omfattende fremstilling der relasjonen til Epstein iscenesetter et implisitt ansvarsforhold, og et motsetningsforhold mellom Kronprinsessen og Epsteins ofre.

  Enkelt kildekritikk avdekker at det ikke er fremført noen dokumentasjon for at det skal foreligge noe slikt ansvar eller motsetningsforhold mellom Kronprinsessen og Epsteins ofre.

  Dersom Kronprinsessen har rett i sin fremstilling av relasjonen til Epstein, har hun selv vært utsatt for grenseoverskridende manipulasjon. Selv om det ikke har funnet sted fysiske overgrep, tilsier den psykiske manipulasjonen at Kronprinsessen ville blitt omtalt som et av Epsteins ofre, dersom det ikke var for hennes kongelige tilhørighet.

  Det er urimelig at Kronprinsessens kongelighet skal frata henne den rettssikkerheten det medfører å bli korrekt omtalt og vurdert som fornærmet i en usunn relasjon. Norske medier, myndighetspersoner og offentlighet, bør klargjøre hvorfor vår Kronprinsesse ikke skal tas på alvor og bli trodd, når hun åpner opp for sin versjon av en usunn og manipulerende relasjon.

  Hvilke andre ofre i slike relasjoner blir offentlig kritisert for å innta offerrolle? Hvilke andre ofre blir tvunget til offentlig bot og erkjennelse, og motta offentlig irettesettelse for dårlig dømmekraft, for deretter å bli isolert og etterlatt alene med sin opplevelse av å ha blitt utnyttet og dårlig behandlet i en usunn relasjon preget av manipulasjon?

VG Dine tilganger

Offer satt på hotellet mens Epstein og kronprinsessen gikk tur i parken

Kronprinsessen møtte den samme kvinnen ved to andre anledninger. Hverken hun eller hoffet ønsker å svare på spørsmål om dette.

Frognerparken i Oslo på en gråværsdag. Foto: Annika Byrde / NTB

Agderposten + Få tilgang

Dette holder ikke, Mette-Marit

Det er lett å få sympati med en gråtkvalt, syk og plaget kronprinsesse. Men offerrollen er sjelden kledelig. Spesielt ikke hos personer med makt.

EVENTYRET: Det er snart 25 år siden alenemoren fra Slettheia for alvor valset inn i den norske offentligheten og ble Norges kronprinsesse. Men fortsatt skorter det på rolleforståelsen. FOTO: POPPE, CORNELIUS / NTB SCANPIX

Synnøve Skeie Fosse
Kommentator

PST OG KONGEHUSET

PST avholdt pressekonferanse 10. februar 2026, hvor PST presiserte: «*livvakter er ikke personlige eller faglige rådgivere for myndighetspersoner*», og «*Vi har ikke lovlig hjemmel til å gjøre bakgrunnssjekker av alle privatpersoner som kongefamilien eller andre myndighetspersoner måtte treffe på sin vei*».

KOMMENTAR

Pressekonferansen i februar gir grunn til å anta at det norske kongehuset ikke er omfattet av en slik sikkerhet og beredskap som vi som samfunn og borgere forventer og hittil har antatt.

Vurderinger, analyse og beslutninger om kongefamiliens sikkerhet og beredskap, særlig med henblikk på personlige relasjoner, synes å være privatisert og overlatt til individuelle vurderinger.

PST svarte på spørsmål ingen har stilt. Ingen har forventet at personell med ansvar for fysisk sikring av myndighetspersoner og objekter, også skal være personlige rådgivere med analysebasert kompetent rådgivning på systemnivå. Forventningen er at det norske kongehuset og dets medlemmer mottar organisert og systematisk analyse og rådgivning om egen sikkerhet, og sine funksjoner som myndighetspersoner, som står i forhold til det faktum at de inngår som del av statsmaktene.

SIKKERHET • BEREDSKAP • PÅVIRKNING • ALLMENN MENINGSDANNELSE

Forsvarets etterretningstjeneste, Politiets Sikkerhetstjeneste og Nasjonal Sikkerhetsmyndighet utarbeider årlig rapportering. Disse rapportene er relevante for denne henvendelsen.

- **FORVARETS ETTERETNINGSTJENESTE:** Etterretningstjenesten skriver i sin rapport for 2026 at «*Pro-russiske og anti-vestlige narrativ spres av russiske aktører på digitale plattformer og i sosiale medier, ofte via kanaler med fordekte knytninger til russiske myndigheter … Det er ikke alltid åpenbart at innholdet er propaganda; det kan også bestå av polariserende materiale som skal skape engasjement eller avlede oppmerksomheten» **FOKUS 2026 SIDE 19***.

- **POLITIETS SIKKERHETSTJENESTE:** PST skriver i rapporten for 2026 at russisk etterretning i 2026 vil bruke påvirkningsoperasjoner, cyberoperasjoner og menneskelige kilder. PST omtaler to retninger innen «*antistatlig ekstremisme*»: «*… konspirasjonsteorier om dypstaten og andre altoppslukende konspirasjonsteorier…»* og «*... den andre retningen anser seg som suverene borgere og mener at staten er illegitim …» **NASJONAL TRUSSELVURDERING 2026 SIDE 45***.

- **NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET:** NSM understreker i 2026-rapporten sikkerhetsstyring som «*…virksomheters viktigste verktøy for å oppnå og opprettholde forsvarlig sikkerhet»… «For å oppnå forsvarlig sikkerhet må virksomhetene ha oversikt over verdiene sine og være kjent med hvilke avhengigheter, sårbarheter og trusler som påvirker disse…» «Et godt sikkerhetsarbeid gjør virksomhetene mer motstandsdyktige, samtidig som det bidrar til å styrke nasjonal sikkerhet».* Rapporten anbefaler å ha oversikt over verdier og avhengigheter samt sårbarheter og trusler som påvirker disse verdiene. ***RISIKO 2026 SIDE 14 OG 15***

- **ALLMENN MENINGSDANNELSE:** I 2024 vedtok Stortinget endringer i straffeloven, bl.a. med innføring av ny § 130 og § 130 a, med straffebud for samarbeid med fremmed etterretning i den hensikt å påvirke allmenn meningsdannelse i Norge. Se Stortingets prosesskjema og regjeringens informasjon om straffebestemmelsene før de trådte i kraft i 2024.

KOMMENTAR

Den offentlige oppmerksomheten om Kronprinsessens og hennes tidligere kontakter med Jeffrey Epstein, bør også vurderes med referanse til rapportene fra NSM, PST og forsvarets etterretning.

Det betyr ikke at kritisk journalistikk og en kritisk offentlighet skal avvises, men det bør etter vår vurdering forventes at slik kritikk fremføres innenfor slike rammer som vi forsøker å trekke opp med denne henvendelsen. Når faktiske forhold presenteres med formuleringer, overskrifter og vinklinger som implisitt forstås som kraftig kritikk, men uten begrunnelse, uten henvisning til hvilke konkrete normer og retningslinjer som er brutt, og uten henvisning til rettssikkerhetsprinsipper, vil det skape risiko for at slike interesser som PST, etterretningen og NSM advarer mot, oppnår sine mål.

Verdialliansen ga i 2022 høringsuttalelse til forslaget om de nye straffebestemmelsene. Vi var opptatt av at demokratisk engasjement for ideelle formål ikke skulle rammes. I dag ville vi presisert tydeligere vår støtte til forslagene, og reflektert mer inngående over utfordringene ved å anerkjenne og støtte demokratisk mobilisering og deltagelse, særlig når agendaen er makt- og myndighetskorrigerende.

Våre nasjonale myndigheter har en krevende balanse å ivareta, fordi det er prinsipielt uheldig dersom ytringsfrihet og demokratisk deltagelse blir korrigert av myndighetene.

Demokratisk mobilisering, engasjement, maktkorrektiv og debatt, er legitimt og viktig - men hvordan kan dette utfoldes uten å svekke vårt samfunns samlede fellesskap og motstandskraft i møte med fremmede staters fiendtlige ambisjoner? Vårt grunnlag og svar i møte med denne erkjennelsen, er at forsvarlig engasjement og deltagelse må anerkjenne rettsstaten og demokratiets prosesser og institusjoner som rammer for å avklares samfunnsmessige, politiske og økonomiske motsetninger.

Dette legger et ansvar på oss alle, men også statsmaktene, våre politiske institusjoner og offentlig forvaltning i stat og kommuner. Tillitssamfunnet svekkes dersom posisjoner anvendes til å fremme ideologiske, politiske og økonomiske interesser utover demokratisk legitimitet.

Dette er problemstillinger som vi håper blir gitt større prioritet i offentlig samtale og debatt.

MEDIA

Redaktørstyrte medier skal følge de etiske retningslinjene i VVP og Redaktørplakaten. Medietilsynets forvaltning følger medieansvarsloven og forskrift om produksjonstilskudd og legger med det i praksis til grunn de samme etiske reglene, som VVP og redaktørplakaten, bl.a. om pressens samfunnsrolle.

I Risiko 2025, skrev NSM: «*Det var knyttet stor spenning til de mange valgene i 2024 og i hvilken grad trusselaktører ville forsøke å påvirke disse. Desinformasjon og påvirkningsoperasjoner i sosiale medier var framtredende i flere valg … Yngre oppsøker i langt mindre grad nyheter om politikk, samfunn og økonomi enn eldre. Medietilsynet mener at dette kan skape en informasjonskløft mellom de som oppsøker og de som ikke oppsøker redaktørstyrte nyhetsmedier*»: ***NSM: RISIKO 2025, SIDE 12***.

Det forventes altså at redaktørstyrte medier er en barriere mot påvirkningsoperasjoner og desinformasjon, i motsetning til plattformer uten samme retningslinjer som redaktørstyrte medier.

KOMMENTAR

Sosiale medier, nettsteder og plattformer, som ikke er redaktørstyrt og ikke får produksjonstilskudd, er ikke dermed konspiratoriske, antistatlige og undergravende av myndighetenes legitimitet. Slike

plattformer kan også ha som ideal å fremme sitt formål innenfor rammen av samme etiske forståelse som VVP, med høy bevissthet om korrekt faktum og tydelig forankring og kildehenvisning.

Tilsvarende kan det ikke avvises at redaktørstyrte medier, som mottar produksjonstilskudd og har en uttalt forpliktelse på VVP og Redaktørplakaten, likevel kan utøve virksomhet uten å ivareta reglene om pressens samfunnsrolle, integritet og troverdighet. I slike situasjoner kan redaktørstyrte medier, selv om det ikke er deres intensjon, bidra til å undergrave demokratiske myndigheters legitimitet, øke konspirasjonsideer om hvordan samfunnet fungerer, og utbre antistatlige holdninger og kultur.

Vi mener at det finnes eksempler hvor redaktørstyrte mediers dekning, ikke har inkludert relevante fakta som kunne bidra til en mer sammensatt, kompleks og nyansert forståelse av den aktuelle saken.

Relevante eksempler på dette er etter vår mening: • «*Pendlerboligene*», hvor argumenter for at stortingsrepresentanter opprettholder adresse i valgdistriktet, ikke kom frem i dekningen • «*Moxnes-saken*», hvor mediedekningen og de politiske konsekvensene ga feilaktig inntrykk av en løpende avsløring, når sakens realiteter var avklart under én time etter at tyveriet var avslørt og forelegg var vedtatt • «*Aksjeskandalen*» som etterlot feilaktig inntrykk av både korrupsjon og innsidehandel.

Dette er eksempler på saker hvor offentligheten presenteres for oppslag som ikke nødvendigvis er faktisk feil, men formen og vinklingen blir presentert som «*lissepasninger*» til opinionen, som konkluderer at det som presenteres er avsløringer av svært kritikkverdige, endog straffbare, forhold.

Vi ser også at redaktørstyrte medier henviser til hverandre, og benytter hverandres dekning som uttrykk, bekreftelse og begrunnelse for at saken utløser påståtte opinionskrav om konsekvenser.

I medienes dekning av Kronprinsessen, er det endog skapt samhandling utover landegrensene, ved at utenlandske medier tolker norsk virkelighet med utgangspunkt i norske mediers dekning. Dette gir nye oppslag i norske medier, som viser til de utenlandske mediers oppslag som bekreftelse på den fortellingen de selv har bidratt til å skape, jf. eksempelet nedenfor fra norsk og dansk presse.

De havde det hele: Verdens mest eftertragtede pris og »det nordiske guld«. Nu slikker Norge sine sår

Interview: Norge havde Nobels Fredspris, tårnhøj tillid og et selvbillede, der ikke var sådan at ryste. Nu, to måneder efter Epstein-skandalen, er noget forandret i det lange, rige land. **Hør oplæser Ida Skovsgaard læse artiklen højt ved at klikke på play-ikonet under billedet.**

De politiske skandaler har ikke samme varige skadeseffekt som Mette-Marits Epstein-skandale. Den er gjort af det stof, der sætter sig i folkesjælen, mener Nina Refstein, direktør for Norsk Folkemuseum.
Arkivfoto: Clemens Bilan/EPA/Ritzau Scanpix

Når redaksjonelle publiseringer har form av fortellergrep, uten supplement med relevante fakta og forhold som kunne nyansere slike «*lissepasninger*» som legger opp til offentlighetens konklusjoner, bidrar redaktørstyrte medier etter vår mening til slik risiko som PST, NSM og etterretningen påpeker.

ROLLEAVKLARING OG IDENTIET

Et tema som er berørt i den offentlige dekningen og samtalen om Kronprinsessens kontakter med Jeffrey Epstein, er Kongehusets rolleforståelse og balanse mellom privatliv og offentlig gjerning.

Vi har ikke noe ferdig forslag til hvordan dette bør løses, men de kongeliges rolleforståelse og rett til privatliv, bør inngå i en slik dokumentasjon og forventningsavklaring som denne henvendelsen tar til orde for. Det er vanskelig å ikke har forståelse for hvor belastende det må være, at ytringer som fant sted i et antatt privat rom, publiseres for full offentlighet mer enn 10 år senere.

I Bibelen finner vi tekst om en av Israels første konger, som viser hvordan det kan ta et helt liv å nå frem til en dyp og trygg identitet, som ikke er situasjonsbetinget, men dypt integrert.

Kong Davids reise frem mot å bli den han alltid hadde vært, er like relevant for alle. Hendelsene ligger flere tusen år tilbake i tid, men vi leser noe universelt og allment inn i teksten, og deler det derfor.

- **SALVET FØRSTE GANG:** David var en ung gutt da han ble salvet til konge av profeten Samuel: «*Da tok Samuel oljehornet og salvet ham midt iblandt hans brødre*» 1. SAMUELSBOK 16, 13

- **SALVET ANDRE GANG:** Etter motstand, ble han salvet til konge i en mindre del av landet: «*Da kom Judas menn dit og salvet David til konge over Judas hus*.» 2. SAMUELSBOK 2, 4

- **SALVET TREDJE GANG:** Etter fortsatt motstand ble David etter hvert salvet til konge for hele landet: «*Og alle Israels eldste kom til kongen i Hebron … og de salvet David til konge over Israel*.» 2. SAMUELSBOK 5, 3

- **KONGE SOM IDENTITET:** Da kongedømmet var etablert for hele landet, oppsto konflikter i Davids familie og hans eget liv. David flyktet da hans sønn forsøkte å gjøre statskupp. Kuppet feilet. David avviste forventninger om å iverksette straffereaksjoner: «*Skal noen i dag miste livet i Israel? For nå vet jeg at jeg er konge over Israel*.» 2. SAMUELSBOK 19, 22

Et liv ligger mellom første gang kongeverdigheten ble stadfestet, via økt erkjennelse i nasjonen, inntil David selv, trygt uttaler – *nå vet jeg* … Lærdommen er å forstå livet som en reise frem mot den vi alltid har vært. Verdier og faktum ligger der allerede, men reisen frem mot en trygg identitet kan ta tid.

STORTINGETS GRANSKNINGSKOMMISJON

Stortinget har vedtatt å oppnevne en uavhengig granskingskommisjon som skal undersøke forhold og problemstillinger som har blitt aktualisert gjennom offentliggjøringen av Epstein-dokumentene. Det vil komme til behandling et lovforslag med nødvendige bestemmelser om granskingskommisjonens arbeid, saksbehandling og informasjonstilgang. Presidentskapet har avgitt innstilling om mandat, navn og sammensetning av granskningskommisjonen. Lovforslag om granskningen er på høring.

KOMMENTAR

Vi finner ingen henvisninger til Kongehuset eller dets medlemmer, i den behandlingen av Epstein-dokumentene som foreløpig har funnet sted i Stortinget. Stortingets granskning skal naturligvis ikke forstås som noen granskning av Kongehuset, men både statsministeren, flere stortingsrepresentanter og de fleste partilederne, har kommentert saken på en normativ måte. Det kan derfor være nødvendig at granskingen på korrekt måte vurdere slike forhold som denne henvendelsen tar opp.

ANBEFALINGER

De vurderingene som vi her har presentert, leder til følgende oppsummering og anbefalinger:

1. ***Det norske kongehuset og dets medlemmer inngår som del av den norske nasjonalstatens statsmakter og konstitusjonelle infrastruktur. Kongehusets sikkerhet og beredskap må derfor forstås og behandles som del av vår nasjonale sikkerhet og beredskap.***

2. ***Dersom Kongehuset og dets medlemmer pr. i dag ikke mottar systematisk informasjon, veiledning og rådgivning vedr. sin sikkerhet og beredskap, det være seg fra PST eller annen kompetent myndighet, må organisasjon og rutiner for dette etableres.***

3. ***Denne henvendelsen etterlyser en tydeligere og bedre dokumentert forventningsavklaring mellom Kongehuset og det norske samfunnet. Retningslinjer, veiledninger, rutiner, normer og rolleavklaring, vil også gi Kongehuset bedre forutsigbarhet og objektivt grunnlag for vurdering av roller, strategier, beslutninger og handlingsalternativer i konkrete situasjoner.***

4. ***Den offentlige behandlingen av H.K.H. Kronprinsessen i forbindelse med Epstein-saken har beklageligvis funnet sted uten referanser til grunnleggende prinsipper for rettssikkerhet.***

5. ***Vårt inntrykk er at Kongehuset og dets medlemmer for svært mange borgere i Norge, representerer trygghet, inkludering og garanti mot polarisering og utenforskap. Dette er har ikke kommet godt nok frem, og gir grunn til takknemlighet overfor Kongehuset.***

6. ***Stortingets foreløpige behandling av Epstein-dokumentene har ingen henvisninger til Kongehuset eller dets medlemmer. Stortinget kan selvsagt ikke granske Kongehuset, men statsministeren, flere stortingsrepresentanter og flere partiledere, har kommentert saken på en normativ måte. Vi håper at den kommende granskingen vil notere våre vurderinger, og sender derfor dette også som vår høringttalelse til lov for granskningen.***

Når H.K.H Kronprins Haakon og H.K.H Kronprinsesse Mette-Marit en gang skal overta som Norges konge og dronning, er vi sikre på at de begge er beredt. Vi vil støtte dem slik Paulus formaner:

> *Jeg formaner dere framfor alt til å bære fram bønn og påkallelse, forbønn og takk for alle mennesker. Be for konger og alle i ledende stillinger, så vi kan leve et stille og fredelig liv med gudsfrykt og verdighet i alt. Dette er godt og noe Gud, vår frelser, gleder seg over, han som vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne* 1. TIMOTEUS 2, 1 - 4

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

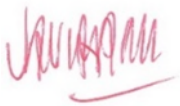

Jan Harsem, daglig leder

VERDIALLIANSEN
nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier
ORG.NR.: 913 714 547
POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge
WEB: www.verdialliansen.no / **FACEBOOK:** https://www.facebook.com/verdialliansen
EPOST: post@verdialliansen.no / **TLF.:** 95 77 11 99